

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Pazderského a soudkyň Mgr. Magdaleny Bačíkové a Mgr. Magdalény Gargulákové ve věci

žalobce: **Česká republika – Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje,**
IČO 70885940
sídlem Schweitzerova 91, 779 00 Olomouc
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových,
IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město
adresa pro doručování: Lihovarská 1335/9, 716 10 Ostrava-Radvanice

proti
žalované: **WISS CZECH, s.r.o.,** IČO 29305934
sídlem Halenkovice 10, 763 63 Halenkovice
zastoupená advokátem Mgr. Milanem Šebestou, LL.M.
sídlem Jakubská 121/1, 602 00 Brno

o zaplacení 89.801,32 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 17. 6. 2020,
č. j. 39 C 116/2019-84,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.

- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 2.633 Kč ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud I. stupně zavázal žalovanou ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci částku 89.801,32 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 517.424,32 Kč od 23. 1. 2019 do 8. 2. 2019 a z částky 89.801,32 Kč od 9. 2. 2019 do zaplacení (výrok I.), nahradit žalobci náklady řízení ve výši 600 Kč (výrok II.) a zaplatit České republice – Okresnímu soudu ve Zlíně soudní poplatek ve výši 4.491 Kč (výrok III.).
2. Na základě provedených listinných důkazů měl soud I. stupně za prokázané následující skutečnosti.
3. Mezi účastníky byla dne 23. 3. 2018 uzavřena kupní smlouva č. HSOL-2503-6/2017, jejímž předmětem byla koupě 2 ks technických kontejnerů za kupní cenu ve výši 6.695.400 Kč bez DPH, tj. ve výši 8.101.434 Kč včetně DPH za oba kontejnery s termínem dodání dne 31. 10. 2018. Pro případ prodlení s dodáním předmětu koupě byla mezi účastníky ujednána smluvní pokuta ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží za každý byt' započatý kalendářní den prodlení. Splatnost smluvní pokuty byla sjednána do 14 kalendářních dnů ode dne jejího uplatnění. Předmět koupě byl žalovanou předán žalobci dne 19. 12. 2018. Fakturou č. 3084/2018 ze dne 19. 12. 2018 vyúčtovala žalovaná žalobci cenu předmětu koupě ve výši 8.101.434 Kč včetně DPH se splatností dne 18. 1. 2019. Fakturou č. 40118/2018 ze dne 31. 12. 2018 vyúčtoval žalobce žalované smluvní pokutu za nedodržení termínu předání předmětu koupě (prodlení 49 dnů) ve výši 396.970,56 Kč se splatností dne 15. 1. 2019. Žalovaná uhradila žalobci na fakturu č. 40118/2018 dne 8. 2. 2019 částku 328.074,60 Kč představující smluvní pokutu vypočtenou z ceny předmětu koupě bez DPH.
4. Dne 23. 3. 2018 byla mezi účastníky uzavřena kupní smlouva č. HSOL-526-6/2018, jejímž předmětem byla koupě 1 ks technického kontejneru financovaného z příspěvku statutárního města Olomouc a 1 ks technického kontejneru financovaného z prostředků získaných z Fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů. Kupní cena předmětu koupě (za oba kontejnery) byla sjednána ve výši 3.177.600 Kč bez DPH, tj. ve výši 3.884.896 Kč včetně DPH, z toho kupní cena za kontejner financovaný z prostředků získaných z Fondu zábrany škod činila 2.031.600 Kč bez DPH, tj. 2.458.236 Kč včetně DPH. Termín dodání předmětu koupě byl sjednán v případě technického kontejneru financovaného z příspěvku statutárního města Olomouc dne 30. 6. 2018, v případě technického kontejneru financovaného z prostředků získaných z Fondu zábrany škod dne 31. 10. 2018. Pro případ prodlení s dodáním předmětu koupě byla mezi účastníky ujednána smluvní pokuta ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží za každý byt' započatý kalendářní den prodlení. Splatnost smluvní pokuty byla sjednána do 14 kalendářních dnů ode dne jejího uplatnění. Technický kontejner financovaný z prostředků získaných z Fondu zábrany škod byl žalovanou předán žalobci dne 19. 12. 2018. Fakturou č. 3083/2018 ze dne 19. 12. 2018 vyúčtovala žalovaná žalobci cenu tohoto technického kontejneru ve výši 2.458.236 Kč včetně DPH se splatností dne 18. 1. 2019. Fakturou č. 40117/2018 ze dne 31. 12. 2018 vyúčtoval žalobce žalované smluvní pokutu za nedodržení termínu předání předmětu koupě (prodlení 49 dnů) ve výši 120.453,76 Kč se splatností dne 15. 1. 2019. Žalovaná uhradila žalobci na fakturu č. 40117/2018 dne 8. 2. 2019 částku 99.548,40 Kč představující smluvní pokutu vypočtenou z ceny předmětu koupě bez DPH.
5. Zadávací podmínky Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje č. j. HSOL-6328-2/2017, jakož i zadávací podmínky Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje č. j. HSCB-4465/2017-KŘ vyžadují uvedení nabídkové ceny za celý předmět veřejné zakázky v české měně v členění na cenu bez DPH, sazbu DPH v % a cenu včetně DPH,

příčemž hodnocena bude celková nabídková cena bez daně z přidané hodnoty. Podle návrhu kupní smlouvy Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje měla být smluvní pokuta (ve výši 0,05 % denně) počítána z celkové ceny zboží bez DPH. V kupních smlouvách, v nichž žalobce vystupoval v pozici kupujícího - smlouva č. HSOL-526-2/2018 ze dne 12. 4. 2018, č. HSOL-360-5/2017 ze dne 20. 4. 2017, č. HSOL-360-25/2017 ze dne 22. 5. 2017 - byla sjednána kupní cena bez DPH i s DPH, smluvní pokuta za každý kalendářní den prodlení ve výši 0,1 % byla sjednána z celkové ceny zboží včetně DPH.

6. Soud I. stupně dospěl k závěru, že v souladu s § 2048 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, byla v předmětných kupních smlouvách (HSOL-2503-6/2017 a HSOL-526-6/2018) dostatečně, určitě a srozumitelně sjednána smluvní pokuta ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží za každý den prodlení. Přestože cena zboží (kupní cena) byla v kupních smlouvách vyjádřena jak bez DPH, tak s DPH, sjednaná výše smluvních pokut z celkové ceny různý výklad nepřipouští. Je zjevné, že za celkovou cenu nemůže být považována cena bez DPH jednoduše proto, že celkovou cenou být zkrátka nemůže, neboť celkovou cenou je logicky ta cena, kterou kupující nakonec zaplatí. Jakékoliv další navýšení původní ceny o další sjednané položky (včetně DPH) logicky znamená, že původní cena není a ani nemůže být cenou celkovou. Žalobce zaplatil kupní cenu včetně DPH, protože mu žalovaná jako plátce DPH vyúčtovala tuto cenu včetně DPH (v souladu s kupní smlouvou) a takovou cenu byl žalobce také smluvně zavázán zaplatit. Uvedení kupní ceny i bez DPH v kupních smlouvách mělo svůj význam, neboť v zadávací dokumentaci pro veřejnou zakázku bylo uvedeno, že pro hodnocení nabídek bude rozhodující nabídková cena bez DPH. Uvedení ceny bez DPH by mělo význam i pro případ, kdyby v průběhu realizace smlouvy došlo ke změně zákonné sazby DPH. Jelikož použitý výraz „celková cena“ nepřipouští různý výklad, neboť označuje cenu včetně příslušné sazby DPH, nepoužije se ustanovení § 557 občanského zákoníku, závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 11. 2001, sp. zn. IV. ÚS 182/01 a ani závěry rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. 32 Odo 1172/2003 (na které žalovaná ve svém vyjádření odkazovala), neboť z obsahu obou kupních smluv je zřejmé, z jaké ceny má být výše smluvní pokuty stanovena. I kdyby soud nakonec různý výklad použitého výrazu „celková cena“ připustil, tak gramatickým, logickým i systematickým výkladem by dospěl k závěru, že celková cena musí z povahy věci zahrnovat i příslušnou daň z přidané hodnoty, neboť je to ta cena, kterou kupující musí nakonec zaplatit. Soud proto zavázal žalovanou k úhradě nezaplacených částí smluvních pokut.
7. Protože celkově vyúčtovaná smluvní pokuta v souhrnné částce 517.424,32 Kč nebyla uhrazena ve lhůtě splatnosti (do 15. 1. 2019), vznikl žalobci nárok na úroky z prodlení dle § 1968 věty první občanského zákoníku ve výši dle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. ve spojení s § 1970 občanského zákoníku, když jiná výše úroku z prodlení nebyla účastníky sjednána. Při vázanosti žalobním návrhem (§ 153 odst. 2 o. s. ř.) přiznal soud žalobci úroky z prodlení z částky 517.424,32 Kč za dobu od 23. 1. 2019 do 8. 2. 2019 a z částky 89.801,32 Kč za dobu od 9. 2. 2019 do zaplacení.
8. V řízení plně úspěšnému žalobci přiznal dle § 142 odst. 1 ve spojení s § 142a odst. 1 o. s. ř. plnou náhradu nákladů řízení spočívajících v paušální náhradě hotových výdajů za 2 úkony (žaloba, předžalobní výzva k plnění) ve výši 2 x 300 Kč podle § 1 odst. 1, 3 písm. a), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb.
9. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, uložil žalované povinnost k úhradě soudního poplatku ve výši 4.491 Kč dle Položky 1 bod 1 písm. b) Sazebníku poplatků, neboť v řízení úspěšný žalobce je dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích od placení soudních poplatků osvobozen.
10. V souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. určil lhůtu ke splnění uložených povinností jako třídenní, když za řízení nevyšly najevo okolnosti případu nebo důvody na straně účastníků, pro které by bylo namístě stanovit lhůtu k plnění jinou.

11. Rozsudek napadla žalovaná včasným a přípustným odvoláním. Odůvodnění soudu I. stupně považuje za nepřezkoumatelné a nedostatečně přesvědčivé, závěr o jednoznačnosti, srozumitelnosti a určitosti ujednání o smluvní pokutě za nesprávný. Vždy záleží na konkrétním ujednání mezi stranami, co všechno zahrnuje celková cena. V předmětných kupních smlouvách je uvedena cena celkem jednak bez DPH, jednak včetně DPH. Kupní smlouvy tedy obsahují dvě celkové ceny, tj. i jinou celkovou cenu než tu, kterou kupující nakonec zaplatil. Termín „cena celkem“ je v kupních smlouvách použit vícekrát. Ujednání o smluvní pokutě tedy není určité, neboť není jednoznačně zřejmé, na kterou z cen celkem ujednání odkazuje. Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 32 Odo 1172/2003 ze dne 9. 3. 2014 uzavřel, že ujednání o smluvní pokutě je neurčité, když odkazuje na „cenu“, avšak ve smlouvě je obsaženo více „cen“.
12. Žalovaná vychází z předpokladu, že pokud by bylo záměrem žalobce stanovit jako základ pro výpočet smluvních pokut celkovou cenu vč. DPH, výslovně by tak v kupních smlouvách uvedl. V případě jiných smluv na plnění veřejných zakázek žalobce výslovně v příslušném ujednání uvedl, zda se smluvní pokuta za prodlení s dodáním zboží počítá z celkové ceny bez DPH nebo z celkové ceny včetně DPH. V návrhu kupní smlouvy k veřejné zakázce „technické kontejnery – 2“, kterou žalobce zadal ve zjednodušeném podlimitním řízení zahájeném dne 10. 8. 2017 pod systémovým číslem NEN N006/17/V00003779 je obsaženo ujednání o smluvní pokutě ve výši 0,05 % z celkové ceny zboží bez DPH za každý, byť i započatý kalendářní den prodlení. Ve smlouvách č. HSOL-526-2/2018 ze dne 12. 4. 2018, č. HSOL-360-5/2017 ze dne 20. 4. 2017, č. HSOL-360-25/2017 ze dne 22. 5. 2017, byla smluvní pokuta sjednána ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží včetně DPH, resp. ve výši 0,05 % z ceny nedodaného zboží včetně DPH. Žalovaná se domnívá, že v projednávaném případě tak žalobce učinit opomenul, což však nemůže jít žalované k tíži. Návrh kupních smluv byl připraven žalobcem, žalovaná jejich znění nemohla ovlivnit.
13. Soud I. stupně se nijak nevypořádal s tvrzením žalované, zda tato standardní praxe žalobce - že ve smlouvách na plnění veřejné zakázky výslovně uvádí, ze které ceny má být vypočtena smluvní pokuta - mohla založit legitimní očekávání žalované ve smyslu ust. § 4 odst. 2 o. z., že pokud by skutečně bylo záměrem žalobce stanovit jako základ pro výpočet smluvní pokuty celkovou cenu včetně DPH, výslovně by tak učinil stejně jako v obdobných smlouvách předchozích. Dle názoru žalované není zřejmé, k jakým skutkovým zjištěním soud I. stupně z předložených smluv na obdobné plnění dospěl. Žádným způsobem se nevypořádal se skutečností, že předmětné kupní smlouvy se odchyľují od standardní praxe žalobce jakožto zadavatele veřejných zakázek s obdobným předmětem plnění.
14. Byl-li použit neurčitý pojem, je potřeba jej vykládat v neprospěch žalobce. Vyjasnění užitého pojmu „celková cena“ by obvykle bylo řešeno v rámci kontraktačního jednání mezi smluvními stranami. V této právní věci však byl žalované pouze předložen návrh smlouvy, který byla povinna akceptovat, jinak se nemohla zadávacího řízení na veřejnou zakázku účastnit. Obě kupní smlouvy byly součástí zadávací dokumentace na veřejnou zakázku. Je tedy potřeba je vykládat v kontextu zadávací dokumentace, jakož i zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Z pohledu zadávání veřejných zakázek je relevantní cena celkem bez DPH. Nelze-li obsah neurčitého ujednání zjistit ani výkladem, je třeba na něj pohlížet jako na zdánlivé v souladu s ust. § 553 odst. 1 o. z. Protože dle názoru žalované neexistuje hlavní dluh ve výši 89.801,32 Kč, vzhledem k akcesorické povaze úroků z prodlení nejsou ani tyto důvodné. Domáhala se změny napadeného rozsudku tak, že žaloba bude zamítnuta a žalobce zavázán k náhradě nákladů řízení žalované.
15. Žalobce ve vyjádření k odvolání poukázal na smlouvu o dílo ze dne 19. 8. 2016, č. j. HSOL-379-13/2016 a kupní smlouvy ze dne 22. 8. 2016, č. j. HSOL-366-39/2016, a ze dne 7. 9. 2017, č. j. HSOL-360-52/2017, které v minulosti uzavřeli žalobce a žalovaná, a navrhl jimi provést důkaz, včetně k nim náležejících faktur. V těchto smlouvách byly smluvní pokuty sjednány vždy ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží (za každý byť i započatý kalendářní den

prodlení). Žalobce i v případě jiných smluv, které se žalovanou uzavřel, použil stejný vzor smlouvy se stejným ustanovením o smluvní pokutě, v nichž byl uveden termín „celková cena zboží“ bez rozlišení, zda jde o cenu s nebo bez DPH. Nebylo pochyb o tom, že se jednalo o cenu celkovou včetně DPH, když takovou žalovaná po žalobci požadovala zaplatit, což žalobce učinil. Již od roku 2016 tedy žalovaná za celkovou cenu považovala cenu včetně DPH.

16. Žalovaná poukazuje na veřejnou zakázku s názvem „technické kontejnery – 2“ zadanou ve zjednodušeném podlimitním řízení zahájeném dne 10. 8. 2017 pod systémovým číslem NEN N006/17/V00003779, a smlouvy č. HSOL-360-5/2017 ze dne 20. 4. 2017, č. HSOL-360-25/2017 ze dne 22. 5. 2017, č. HSOL-526-2/2018 ze dne 12. 4. 2018. Veřejnou zakázku však nerealizoval žalobce, tj. Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, nýbrž Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, tedy subjekt odlišný od žalobce. Zmíněné smlouvy nepřipravoval žalobce, nýbrž ministerstvo vnitra jako centrální zadavatel. Žalobce byl povinen vzorovou smlouvu převzít a použít bez provádění zásahu do jejího obecně použitelného obsahu. Ministerstvo vnitra garantovalo žalované, že obsah jednotlivých kupních smluv spadajících pod centrálně zadávanou veřejnou zakázku bude vždy stejný. Je s podivem, že žalovaná nevnímá rozdíl mezi veřejnou zakázkou vysoutěženou Ministerstvem vnitra, která obsahovala vlastní vzor smlouvy pro všechny pozdější dílčí nákupy, a zcela samostatnou veřejnou zakázkou zadávanou žalobcem, na základě které žalovaná uzavřela kupní smlouvu vytvořenou přímo žalobcem. V případě smluv č. HSOL-360-25/2017 ze dne 22. 5. 2017 a č. HSOL-526-2/2018 ze dne 12. 4. 2018 se ani nejednalo o smluvní vztah uzavřený mezi žalobcem a žalovanou.
17. Žalobce považuje ustanovení o smluvní pokutě za dostatečně určité a srozumitelné, nepřipouštějící dvojí výklad. Cenou celkovou byla cena včetně DPH, z níž byla žalobcem správně vypočtena smluvní pokuta. Považovala-li žalovaná některou část zadávací dokumentace za nejasnou, mohla využít institutu vysvětlení zadávací dokumentace. Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku a přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení.
18. Na vyjádření žalobce reagovala žalovaná argumentací, že žalobkyní uvedené smlouvy kupní ze dnů 22. 8. 2016 a 7. 9. 2017 a smlouva o dílo ze dne 19. 8. 2016 byly uzavřeny rovněž v návaznosti na zadávací řízení, kdy žalovaná neměla možnost jejich znění ovlivnit. Především však na základě uvedených smluv nikdy nedošlo k uplatnění či placení smluvních pokut, tedy sporné ujednání ohledně základu pro výpočet smluvních pokut nikdy nebylo mezi stranami aplikováno či interpretováno. Z pohledu žalované je zcela irrelevantní, která složka v rámci Hasičského záchranného sboru ČR tu kterou smlouvu připravila. Považuje za absurdní, snaží-li se žalobkyně setrást odpovědnosti za obsah smlouvy, v níž je smluvní stranou, s odůvodněním, že smlouvu připravilo ministerstvo. Smlouvy ministerstva jsou přitom ze strany Hasičských záchranných sborů jednotlivých krajů připomínkovány. Navrhla provést důkaz kupní smlouvou č. j. HSOL-4163-5/2020 ze dne 21. 9. 2020, kupní smlouvou č. j. HSOL-5727-2/2020 ze dne 4. 11. 2020 a smlouvou o dílo č. j. HSOL-5038-12/2020 ze dne 13. 11. 2020, v nichž je smluvní pokuta sjednána z celkové ceny zboží včetně DPH. Pokud byl žalobce přesvědčen, že sporné kupní smlouvy jsou jednoznačné, pak není žalované zřejmé, proč v roce 2020 přistoupil k úpravě svých „vzorových“ smluv a doplnil ujednání o smluvní pokutě tak, že jako základ pro výpočet smluvní pokuty již výslovně uvedl celkovou cenu zboží včetně DPH.
19. Žalobce na to reagoval poukazem na ust. § 4 odst. 1 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek, podle něhož v případě České republiky jako veřejného zadavatele se organizační složky státu považují za samostatné zadavatele. V režimu zákona o zadávání veřejných zakázek každá organizační složka vystupuje za stát samostatně. Pro užití konkrétního vzoru smlouvy je naprosto zásadní, která organizační složka státu zadávací řízení administrovala. Minimálně v letech 2015-2019 žalobce používal pouze jeden totožný vzor smlouvy, přičemž žalovaná se žalobcem uzavřela minimálně 5 smluv tohoto znění. Ke změně vzoru smlouvy pro zadávací řízení žalobce přistoupil teprve v roce 2020 právě v návaznosti na probíhající soudní řízení v úmyslu eliminovat počet možných soudních řízení v budoucnu. Účastníci spolupracují na obchodní úrovni již

několik let, žalovaná vždy žalobci účtovala cenu včetně DPH, žalobce vždy platil žalované celkovou cenu včetně DPH. S ohledem na uvedené obchodní zvyklosti mezi smluvními stranami považuje žalobce za zcela zřejmé, že v případě celkové ceny nepřichází do úvahy nic jiného než cena zboží či díla včetně DPH. Smluvní ujednání v předmětných kupních smlouvách bylo naprosto jednoznačné, termín „celková cena“ má pouze jeden výklad, a sice že jde o cenu výslednou, finální, konečnou, neboli tu, kterou platí kupující. Zpochybňování zřejmého ze strany žalované považuje žalobce za účelové, odmítá její argumentaci směřující k degradaci pojmu celková cena na pojem neurčitý a bezobsažný.

20. Žalovaná odmítla argumentaci žalobce s tím, že institut vysvětlení zadávací dokumentace neslouží k objasňování smluvních ujednání; nadto jeho nevyužití nemůže být kladeno žalované k tíži. Ve vztahu k posouzení určitosti ujednání o smluvní pokutě je irelevantní poukazovat na celkovou cenu jako na tu, která byla za předmět koupě zaplacená. Za celkovou cenu nemůže být považována cena včetně DPH mimo jiné také z toho důvodu, že výše DPH se může měnit. Byla by jiná v případě, že by subjektem smlouvy byla zahraniční právnická osoba. V tom případě by byla jiná celková cena za předmět smlouvy, tudíž i smluvní pokuta by se odvíjela od ceny odlišné, přestože předmět smlouvy by byl stejný. Ve vztahu mezi účastníky žalobce uplatnil smluvní pokutu poprvé právě v tomto případě, proto nelze odkazovat na účastníky dříve činěný výklad ujednání o smluvní pokutě.
21. Z obsahu spisu se podává, že soud I. stupně rozhodl ve věci bez nařízení jednání v souladu s ust. § 115a o. s. ř. na základě účastníky předložených listinných důkazů, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili. I v takovém případě se projednání věci v odvolacím řízení řídí systémem neúplně apelace (srovnej rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 20 Co 566/2013 uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 50/2004).
22. Odvolací soud proto nepřihlédl k argumentaci žalobce odkazující na kupní smlouvy ze dnů 22. 8. 2016 a 7. 9. 2017 a smlouvu o dílo ze dne 19. 8. 2016 uzavřené mezi účastníky, včetně k ní navržených důkazů, neboť byla uplatněna v rozporu s ust. § 205a o. s. ř. Jedná se o skutečnosti a důkazy, které mohly být žalobcem uplatněny před soudem I. stupně, přičemž není dána žádná z podmínek vyjmenovaných v ust. § 205a o. s. ř., která by jejich přípustnost v odvolacím řízení zakládala.
23. Takovému omezení naopak nepodléhala argumentace žalované odkazem na smlouvy uzavřené žalobcem ve dnech 21. 9., 4. 11. a 13. 11. 2020, neboť se jedná o skutečnosti, které nastaly po vyhlášení rozhodnutí soudu I. stupně (§ 205a písm. f/ o. s. ř.). Odvolací soud doplnil dokazování těmito smlouvami a zjistil z nich, že jsou výsledkem zadávacího řízení, na straně kupujícího (resp. objednatele v případě smlouvy č. j. HSOL-5038-12/2020) vystupuje Česká republika - Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, na straně prodávajících (resp. zhotovitele) společnosti TECHSPORT, s.r.o., PROBO-NB s.r.o., KOBIT, spol. s r.o. Ve všech případech byla smluvní pokuta pro případ nedodržení doby, v níž má prodávající, resp. zhotovitel plnit, byla sjednána smluvní pokuta ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží (resp. díla) včetně DPH za každý byt i započatý kalendářní den prodlení.
24. Z obsahu kupní smlouvy uzavřené účastníky pod č. j. kupujícího HSOL-2503-6/2017 a č. j. prodávajícího 117043, jejímž předmětem byly dva technické kontejnery, doplnil odvolací soud skutková zjištění, že ujednání o výši kupní ceny je uvedeno ve formě tabulky o dvou řádcích a třech sloupcích. V prvním řádku je uvedena „cena za 1 kus“, a to v prvním sloupci „cena bez DPH“, ve druhém sloupci „DPH“ a ve třetím sloupci „cena včetně DPH“. V druhém řádku je uvedena „cena celkem za zboží (2 kusy)“, a to v prvním sloupci „cena bez DPH“, ve druhém sloupci „DPH“ a ve třetím sloupci „cena včetně DPH“.
25. Z obsahu kupní smlouvy uzavřené účastníky pod č. j. kupujícího HSOL-526-6/2018 a č. j. prodávajícího 117044, jejímž předmětem byl jednak technický kontejner financovaný z příspěvku statutárního města Olomouc, jednak technický kontejner financovaný z prostředků

získaných z FZŠ, doplnil odvolací soud skutková zjištění, že ujednání o výši kupní ceny je uvedeno ve formě tabulky o třech řádcích a třech sloupcích. První řádek se týká technického kontejneru financovaného z příspěvku statutárního města Olomouc, druhý řádek se týká technického kontejneru financovaného z prostředků získaných z FZŠ, třetí řádek je nazvaný „celkem“. V prvním sloupci je u každého z řádků uvedena „cena bez DPH“, v druhém sloupci „DPH“, ve třetím sloupci „cena včetně DPH“.

26. Odvolací soud se ztotožňuje s právním hodnocením soudu I. stupně, že ujednání o smluvní pokutě pro případ nedodržení doby plnění prodávajícím ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží za každý byt i započatý kalendářní den prodlení je jasné, určité a srozumitelné. Celkovou cenou zboží je cena, kterou kupující za zboží zaplatil celkem, tedy cena včetně DPH. Soud I. stupně také vysvětlil, z jakého důvodu smluvní ujednání o kupní ceně zahrnují také položky „cena bez DPH“ a „DPH“, tj. že tyto údaje jsou podstatné z hlediska posuzování naplnění podmínek zadávací dokumentace veřejné zakázky.
27. Jaká skutková zjištění učinil soud I. stupně z žalovanou předložených smluv na obdobná plnění, uvedl v odstavci č. 8 in fine (poslední věta). Přisvědčit lze pouze námitce, že soud I. stupně se žádným způsobem nevypořádal s tvrzením žalované, že mohla nabýt legitimního očekávání ve smyslu § 4 odst. 2 o. z., že není-li v předmětných smlouvách uvedeno, zda celkovou cenou je myšlena cena bez DPH či včetně DPH, pak na základě dosavadní praxe mezi stranami, respektive na základě obsahu jiných žalobcem tvořených smluv mohla nabýt legitimní očekávání, že tím je myšlena cena bez DPH.
28. Podle § 4 odst. 2 o. z.: *Činí-li právní řád určitý následek závislým na něčí vědomosti, má se na mysli vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znala při zvažení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé. To platí obdobně, pokud právní řád spojuje určitý následek s existencí pochybností.*
29. Dle názoru odvolacího soudu však skutečnost, že žalobce v některých obdobných smlouvách v ujednání o smluvní pokutě výslovně vyjádřil, zda se její procentuální výše počítá z celkové ceny včetně DPH nebo z celkové ceny bez DPH, nemohla založit legitimní očekávání žalované, že pokud tento dovětek, tj. *včetně DPH* nebo *bez DPH*, zde obsažen není a smluvní pokuta je sjednána z celkové ceny zboží, nezakládá to důvodnost domněnky žalované, že je tím myšlena cena bez DPH.
30. Odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 1172/2003 nepovažuje odvolací soud za přílehlavý. Dovolací soud v něm jako neucitě vyhodnotil ujednání, podle něhož mohl objednatel uplatnit smluvní pokutu ve výši 0,5 % „z ceny“ za každý den prodlení, přitom v předmětné smlouvě o dílo v článku IV. jsou pod cenou díla uvedeny různé výše cen, a to ceny předmětu smlouvy (stavby) rozčleněné na cenu stavebních prací, cenu montážních prací, cenu projektových prací, cenu inženýrských prací, atd. Není-li zřejmé, z jaké ceny má být procentuálně výše pokuty stanovena, nelze dospět k jinému závěru, než že smluvní pokuta je neplatná pro neurčitost.
31. V projednávané věci je pojem *celková cena* použit pro vyjádření součtu jednotlivě stanovených cen pro každý kus technického kontejneru, když předmětem obou kupních smluv byly vždy celkem dva kusy technických kontejnerů. Tato *celková cena* je pak uvedena jak *bez DPH* – neboť se jedná o údaj rozhodný z hlediska posuzování podmínek zadávací dokumentace veřejné zakázky, tak *včetně DPH* – neboť se jedná o cenu, kterou kupující za zboží uhradí celkem.
32. Je-li v případě, kdy předmětem smlouvy je dodání 2 kusů kontejnerů, kupní cena rozepsána jednak za každý kus jednotlivě, jednak za oba kusy dohromady, a to vždy jednak bez DPH, jednak včetně DPH, logicky celkovou cenou je cena včetně DPH, a to buď cena včetně DPH za 1 kontejner – v případě prodlení s dodáním 1 kontejneru, nebo součet cen včetně DPH za oba kontejnery dohromady – v případě prodlení s dodáním obou kontejnerů. Má-li být smluvní pokuta počítána z celkové ceny, logicky musí být počítána z ceny, kterou kupující za dodané

zboží celkem zaplatil, tedy z ceny včetně DPH. Veškerou polemiku žalované s tímto logickým závěrem považuje odvolací soud za čistě účelovou ve snaze vyhnout se splnění povinnosti, jež mu v důsledku nedodržení smluvené lhůty k plnění vznikla.

33. Neadekvátní je také polemika o důsledcích na konkrétní výši smluvní pokuty v případě uzavření těžké smlouvy se zahraniční právnickou osobou. Určitost smluvního ujednání je třeba posuzovat výhradně ve vztahu konkrétních subjektů, jež skutečně byly stranou smlouvy, nikoliv ve vztahu neurčitěho potenciálně uvažovaného subjektu.
34. Skutečnost, že žalobce „zprecizoval“ vzory smluv na obdobná plnění, když ve smlouvách uzavřených v září a v listopadu 2020 již jako základ pro výpočet smluvní pokuty uvedl *celkovou cenu zboží (resp. díla) včetně DPH*, hodnotí odvolací soud jako přirozenou reakci na probíhající soudní spor vedenou snahou do budoucna se případným dalším sporům vyhnout. Sama o sobě nesvědčí o tom, že předchozí verze smlouvy byla neurčitá.
35. Protože odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že ujednání o smluvní pokutě v předmětných kupních smlouvách je určité, pro nadbytečnost se nezabýval argumentací žalované týkající se postupu v případě neurčitěho smluvního ujednání.
36. Rozhodnutí soudu I. stupně, kterým žalovanou zavázal k zaplacení částky, jež odpovídá rozdílu mezi smluvní pokutou vypočtenou příslušným procentem z ceny včetně DPH a ceny bez DPH, jakož i úroku z prodlení z kompletní žalobcem uplatněné smluvní pokuty od data žalobcem požadovaného (tj. data po splatnosti smluvní pokuty dle smluvního ujednání) za dobu do 8. 2. 2019, kdy žalovaná uhradila část smluvní pokuty odpovídající příslušnému procentu z kupní ceny bez DPH, a od data 9. 2. 2019 do zaplacení pak z dosud dlužné částky na smluvní pokutě 89.801,32 Kč, je věcně správné, a to včetně nákladového výroku a rozhodnutí o poplatkové povinnosti, které oba navazují na rozhodnutí ve věci samé, proto jej odvolací soud podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
37. Podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. uložil odvolací soud žalované povinnost nahradit žalobci náklady odvolacího řízení, neboť žalobce byl v odvolacím řízení plně úspěšný. Jeho náklady sestávají z paušální náhrady hotových výdajů za 4 úkony (2x vyjádření ve věci, příprava účasti na jednání a účast na jednání před soudem) dle § 1 odst. 3 písm. a/, b/, c/, § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř. ve výši 4x 300 Kč a náhrady cestovních výdajů za jízdu pověřeného zaměstnance žalobce ze sídla příslušného územního pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, který za žalobce před soudem jedná na základě dohody dle § 6 odst. 1 zákona č. 201/2002 Sb. uzavřené dne 19. 9. 2019, tj. z Ostravy do Zlína a zpět osobním automobilem s průměrnou spotřebou 4,9 l motorové nafty na 100 km, což při ujetí 250 km a ceně nafty 27,20 Kč/1l dle § 4 písm. c) vyhlášky č. 589/2020 Sb. činí 333 Kč za pohonné hmoty a při sazbě základní náhrady za používání silničních motorových vozidel ve výši 4,40 Kč/1km dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2020 Sb. se jedná o částku 1.100 Kč na náhradě za použití vozidla, celkem cestovní náhrady 1.433 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže dovolací soud shledá, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Dovolání lze podat do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Okresního soudu ve Zlíně k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Zlín 21. ledna 2021

JUDr. Robert Pazderský v. r.
předseda senátu

